

VĮ RADVILIŠKIO REGIONINIO PADALINIO VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTŲ SANTRAUKOS

VĮ RADVILIŠKIO MIŠKŲ URĖDIJOS VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO SANTRAUKA

Vidinės miškotvarkos projektas yra miškų ūkio veiklos planas, rengiamas visoms valstybinių miškų valdytojų ir privačioms miškų valdoms arba ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esančiai miško žemei ir skiriamas konkrečių tvarkymo priemonių sistemai jose nustatyti. Jis turi užtikrinti nepertraukiamą miško išteklių ir miško žemės daugiataksių naudojimą, patenkinant socialines, ekonomines, ekologines, kultūrinės dabartinės ir ateinančių kartų reikmes.

Vidinės miškotvarkos projektas parengtas VĮ Radviliškio miškų urėdijos patikėjimo teise valdomiems valstybinės reikšmės miškams, panaudojant 2012 m. valstybinės miškų (sklypinės) inventorizacijos duomenis. Pagal jį bus tvarkomi, naudojami ir atkuriami VĮ miškų urėdijos miškai 2013-2022 metais.

Valstybinė miško išteklių (sklypinė) inventorizacija, kurios tikslas – įvertinti miško valdos išteklius pagal kiekybinius ir kokybinius rodiklius, atlikta valstybės lėšomis visų nuosavybės formų miškuose, vadovaujantis Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija, patvirtinta Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus 2010 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. 11-10-V „Dėl miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos patvirtinimo“, Valstybinės miškų tarnybos prie Aplinkos ministerijos Sklypinės miškų inventorizacijos lauko ir kameralinių darbų VĮ Radviliškio miškų urėdijos administruojamoje teritorijoje paslaugų atlikimo 2012 m. gegužės 31 d. sutartimi Nr. 16, naudojant 2011 m. aerofotografavimo medžiagą (ortofoto planus) ir 2012 m. gamybos spalvotas spektrozonines aerofotonuotraukas. Planinė-kartografinė medžiaga ir vidinės miškotvarkos projektas parengtas vadovaujantis 2012 m. gruodžio 17 d. VĮ Radviliškio miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto parengimo paslaugų sutartimi Nr. 2012/B5-117 su VĮ Radviliškio miškų urėdija.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos užsakymu, VĮ Radviliškio miškų urėdijos teritorijoje inventorizuota 41816 ha visų nuosavybės ir valdymo formų miškų, iš jų 23180 ha (55,4 %) patikėjimo teise valdomų valstybinės reikšmės miškų. Valstybinės reikšmės miškų plotai patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimu Nr. 1154 „Dėl valstybinės reikšmės miškų plotų patvirtinimo“ ir paskirstyti pagal Aplinkos ministerijos parengtas schemas ir sąrašus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gegužės 17 d. nutarimu Nr. 454 „Dėl valstybinės reikšmės miškų perdavimo patikėjimo teise valdyti valstybės įmonėms miškų urėdijoms“.

Inventorizacijos metu nustatytos sklypų ribos, nustatytu tikslumu aprašyti (inventorizuoti) visi taksaciniai sklypai pagal augavietes, funkcinę paskirtį, medynų rodiklius ir duomenų bazių reikalavimus.

Parengti duomenys apie VĮ miškų urėdijos (valdos) miško išteklius, jų našumą bei produktyvumą, funkcinę, erdvinę, amžiaus ir rūšinę struktūrą, miško įrenginius ir techninį aprūpinimą, saugomas teritorijas, Raudonosios knygos objektų (lizdavičių, gyvūnų, augalų) radavietes, kertines miško buveines, vykdytas ūkines priemones.

Vidinės miškotvarkos projekto turinį valstybinei valdai sudaro: aiškinamasis raštas, taksoraštis (visų inventorizuotų miško sklypų aprašymai), suvestiniai miškų inventorizacijos duomenys, miško ūkinių priemonių projektavimo žiniaraščiai ir kartografinė medžiaga – miškų žemėlapiai (M 1: 10 000), medynų ir kiti tematiniai planai (M 1: 20 000), apžvalginiai žemėlapiai (M 1: 50 000). Taksoraščiai ir kartografinė medžiaga paruošta visų nuosavybės formų miškams, kuriuose atlikta valstybinė miškų inventorizacija. Visa parengta miškotvarkos medžiaga perduota užsakovui – VĮ Radviliškio miškų urėdijai.

VĮ miškų urėdijos teritorija priskirta aštuonioms girininkijoms (Aukštelkų, Liepynės, Radviliškio, Šeduvos, Legečių, Pašušvio, Baisogalos, Gudžiūnų) ir medelynui. Vidutinis girininkijos valstybinės reikšmės miškų plotas – 2884 ha. Vidutinis kvartalo plotas – 38,2 ha, taksacinio sklypo – 2,1 ha. Miškų urėdijos administruojamos teritorijos miškai yra išsidėstę Radviliškio (96,3 %), Kėdainių (2,6 %) ir Pakruojo (1,1 %) rajonų savivaldybių teritorijose. VĮ miškų urėdijos teritorijos miškingumas – 25,3 %.

Saugomos teritorijos, įvertinus jų persidengimą, ir miškai su apribotu ūkiniu režimu miškų urėdijos patikėjimo teise valdomuose valstybinės reikšmės miškuose užima 6931 ha arba 31 % viso miško žemės ploto, iš jo saugomos teritorijos – 4371 ha arba 19,6 % miško žemės ploto.

VĮ miškų urėdijos teritorijoje išskirti: 8 valstybiniai draustiniai, 8 miško genetiniai draustiniai, Tytuvėnų regioninis parkas (dalis), atkuriamasis sklypas. Taip pat Natura 2000 teritorijos: 2 paukščių apsaugai svarbios teritorijos ir 6 buveinių apsaugai svarbios teritorijos. VĮ miškų urėdijos veiklos teritorijos miškuose suskaičiuojami 7 gamtos paveldo objektai, esantys miško žemėje. Be paminėtų saugomų teritorijų svarbią reikšmę turi sklypai su Raudonosios knygos augalų rūšių radavietėmis (36 skl.), paukščių perimvietėmis (2 skl.), lizdavičiais (33 vnt.), lizdavičių apsaugos zonomis, kartinėmis miško buveinėmis (62 skl. – 674,5 ha), potencialiomis kartinėmis miško buveinėmis (58 skl. – 170,1 ha), ekologiniu požiūriu vertingais miško sklypais (1358,6 ha), miško sklypai su senmedžiais (147 vnt.).

Miškų mokslinio tyrimo ir mokymo bei selekcinės sėklininkystės objektams priskirti miškų plotai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. vasario 5 d. nutarimu Nr.133 „Dėl miškų mokslinio tyrimo ir mokymo bei sėklininkystės objektams priskirtų miškų plotų patvirtinimo“, VĮ Radviliškio miškų urėdijoje sudaro 132 ha

VĮ miškų urėdijos valdomų valstybinių miškų rodikliai

Miškai miškų grupėms ir pogrupiams priskirti vadovaujantis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo reikalavimais, Miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašu ir Miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugsėjo 26 d. nutarimu Nr. 1171 „Dėl miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašo ir miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvų patvirtinimo“.

Ekosistemų apsaugos ir rekreaciniai (II gr.) miškai, kuriuose tikslinis medienos naudojimas praktiškai nevyksta, užima 4032 ha (18,1 %), III grupės (apsauginiai) – 2553 ha (11,4 %), IV grupės (ūkiniai) – 15739 ha (70,5 %) miško žemės ploto. Kiekvienos miškų grupės miškams nustatytas ūkininkavimo tikslas ir ūkinis režimas, o pagal funkcinę miško paskirtį miškai priskirti atitinkamiems pogrupiams.

VĮ Radviliškio urėdijos miškai miškų grupėms priskirti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 21 d. nutarimu Nr. 1651 „Dėl Alytaus, Klaipėdos, Marijampolės, Šiaulių, Tauragės, Telšių, Utenos ir Vilniaus apskričių miškų priskyrimo miškų grupėms“.

Miško žemė užima 22324 ha (96,2 %). Medynai (20965 ha) dengia 93,9 % miško žemės. Dirbtinai atkurti ir įveisti medynai bei vykmečio želdiniai sudaro 6774 ha arba 32,3 % viso medynų ploto. Neapaugusi mišku miško žemė užima 875 ha (3,9 % viso miško žemės ploto), iš jos kirtavietės sudaro 590 ha (2,6 %).

Ne miško žemė užima 874 ha (3,8 %) plotą, iš jos pelkės – 520 ha (2,2 %), vandenys – 269 ha (1,2 %), miško keliai dirbtine danga ir užstatyta teritorija – po 11 ha (0,1 %), kita (nenaudojama) žemė – 60 ha (0,3 proc.).

Didesniojoje miškų dalyje – 10102 ha (48,2 %) plote – vyrauja minkštųjų lapuočių medynai, iš jų 33,5 % sudaro beržynai, 8,3 % – juodalksnynai, 5,1 proc. – drebulynai, 1,3 proc. – kiti minkštųjų lapuočių medynai. Spygliuočių medynai užima 9712 ha arba sudaro 46,3 % VĮ miškų urėdijos medynų ploto, iš jų 38,5 proc. sudaro eglynai ir 7,8 proc. – pušynai. Ažuolynai užima 460 ha (2,2 %) medynų žemės, uosynai – 686 ha (3,3 %).

Bendras medynų tūris – 3933,2 tūkst. m³ medienos. Vidutinis (visų) medynų tūris 1 ha – 188 m³, brandžių – 292 m³, einamasis prieaugis – 6,52 m³/ha per metus. Vidutinis medynų skalsumas – 0,72, bonitetas – 1,5, amžius – 48 metai.

III ir IV miškų grupių medynai pagal plotą brandumo grupėmis pasiskirsto taip: jaunuolynai – 41,5 %, pusamžiai – 18,6 %, bręstantys – 11,7 % ir brandūs – 28,2 %.

VĮ Radviliškio miškų urėdijos miškuose vyrauja laikinai perteklingo drėgnumo (L hidrotopas – 69,5 %) labai derlingos (d trofotopas – 48,9 %) ir labai derlingos su uosiais (f trofotopas – 35,2 %) – svarbiausios kietųjų lapuočių – azuolų ir uosių augavietės. Miškuose dažniausiai aptinkami garšvinis (aeg – daugiau kaip 34 %) bei kiškiakopūstinis-plačialapis (oxn – apie 16 %) miško tipai.

Pagal dirvožemio granulimetrinę sudėtį miškuose dominuoja sunkūs mineraliniai dirvožemiai, sudarantys daugiau kaip 53 % ploto. Dvinariai (lengvi ant sunkių) mineraliniai dirvožemiai urėdijos miškuose sudaro per 24 %, organiniai – apie 19 % ploto.

Miško auginimo ir naudojimo priemonių veiksmingumo analizė

Miško ūkinė veikla (miškininkavimas) apima miško apsaugos, naudojimo, atkūrimo, ugdymo, melioracijos medžioklėtvarkos ir kitus darbus. Projekte pateikti ir įvertinti medynų rodiklių kiekybiniai (ploto, bendro stiebų ir brandžių medynų tūrio, prieaugio ir kt.) ir kokybiniai (rūšinės sudėties, medynų sveikatingumo, stabilumo ir kt.) pokyčiai dėl projektuotų ir valdytojo iniciatyva įvykdytų miško ūkinių priemonių bei ekonominiai veiklos rezultatai.

Pagal 2002 m. miškotvarkos projektą (valstybinės reikšmės miškams) buvo numatyta kasmet iškirsti po 84,0 tūkst. m³ likvidinės medienos. Nustatytais pagrindiniais kirtimais paruošta mediena turėjo sudaryti apie 75 %, ugdomaisiais – daugiau kaip 16 %, sanitariniais – per 8 %, specialiaisiais – apie 1 %. Pagrindiniais kirtimais paruošta spygliuočių mediena turėjo sudaryti daugiau kaip 18 %, kietųjų lapuočių – apie 4 %, minkštųjų lapuočių – 78 %, iš jų drebulių ir baltalksnių – per 16 %. Neplynaisiais (atvejinais, atrankiniais) pagrindiniais kirtimais projektuota iškirsti apie 8 % viso pagrindiniais kirtimais iškertamo medienos kiekio ir daugiau kaip 15 % pagrindiniais kirtimais kertamų medynų ploto. Pagrindiniais kirtimais iš 1 ha mišku apaugusio ploto projektuota iškirsti po 3,2 m³, o visų rūšių kirtimais – po 4,4 m³ likvidinės medienos. Visų rūšių kirtimais projektuota iškirsti apie 95 proc. einamojo prieaugio (nuo stiebų su žieve medienos).

Per projekto galiojimo metus (2003-2012 m.) pagrindinių miško kirtimų metinė biržė pagal iškirtos medienos tūrį iškiršta daugiau kaip 91 %, ugdomųjų – apie 72 %, sanitarinių (dėl uosių džiūtis) – apie 176 % projektuotos. Mažesnę įvykdytų ugdomųjų kirtimų apimtį nulėmė šalies ūkio ekonominis nuosmukis, gamtinių-stichinių veiksnių iššauktas sanitarinių kirtimų apimtį padidėjimas ir apie 15-20 % suprojektuotas per didelį retinimo ir einamųjų kirtimų intensyvumas. Pradėjus gerėti ekonominėms sąlygoms ir atsigaunant medienos rinkai bei gerėjant VĮ miškų urėdijos finansinei būklei, ugdomiesiems miško kirtimams vėl skiriamas reikiamas dėmesys.

Atskiriams vykmečio metams miško naudojimo apimtis buvo peržiūrima ir tvirtinama Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymais. Patvirtintos naudojimo apimties buvo laikomasi.

Neplynuosius pagrindinius (atvejinius, atrankinius) kirtimus VI miškų urėdija taikė kiek plačiau. Pagal kertamą plotą šie kirtimai sudarė per 18 % (projektuota 15 %), o pagal iškertamos medienos kiekį – apie 10 % (projektuota apie 8 %) visų pagrindinių kirtimų. Didėja ir šių kirtimų efektyvumas. Apie 99 % ploto po atvejinių kirtimų paskutiniųjų atvejų susiformavo nauji medynai.

Miškotvarkos numatyta bendra ugdomųjų kirtimų apimtis pagal šiais kirtimais aprėpiamą plotą visiškai įvykdyta (jaunuolynų ugdymo – daugiau kaip 103 %, retinimo – 106 %, einamųjų – 90 %). Miško ugdomieji kirtimai atliekami laiku ir kokybiškai. Miškotvarkos lauko darbų metu įvertinta 2934 ha (per penkerius paskutiniuosius metus) ugdytų medynų ugdymo kokybė (patenkinamai, nepatenkinamai). Patenkinamai įvertinta per 99 % ugdymo medynų ploto. Nepatenkinamai atlikti ugdomieji kirtimai tesudaro apie 1 %. Pagrindinė priežastis, lėmusi neigiamą ugdomųjų kirtimų įvertinimą, yra per mažas ugdymo intensyvumas. 2012 m. inventorizuotas mažas (apie 4 %) nedelsiant ugdytinų medynų plotas. Po laiku ir kokybiškai atliktų jaunuolynų ugdymo kirtimų (per 44 proc., retinimo – daugiau kaip 23 proc. ploto) tikslinės medžių rūšys, įeinančios į medynų rūšinę sudėtį, sudaro 60 proc. (6 koeficientus) ir daugiau.

Želdant atkurta per 80 % (projektuota – virš 76 %) biržių, miškas savaime atsikūrė apie 20 proc. buvusių kirtaviečių. Miško želdinimu atkurtuose plotuose vyrauja želdintos medžių rūšys, sudarančios daugiau kaip 99 % ploto. Iš 427 ha mišku savaime atsikūrusių kirtaviečių daugiau kaip 97 % ploto atžėlė minkštaisiais lapuočiais, daugiausia (per 92 %) beržynais ir juodalksnynais. Želimą šiomis rūšimis sąlygojo augavietės (derlingumas, užmirkimas ir pelkėtumas). Miškotvarkos metu inventorizuota 2444 ha paskutiniojo vykmečio želdinių. Pagal želdinių būklę (kokybę) geri želdiniai sudaro – 74,7 proc. (1825 ha), patenkinami – 25,3 % (619 ha). Mišrūs spygliuočių-lapuočių ar lapuočių-spygliuočių želdiniai sudaro daugiau kaip 61 %. Želdinimo darbų kokybė, lyginant su ankstesnio vykmečio, labai pagerėjusi.

Žymesni miškininkavimo rezultatai, miško rodiklių pokyčiai ir išvados:

- dėl bendrosios miškų ūkio politikos ir konkrečios VI miškų urėdijos veiklos, per vykmetį labai (720 ha – 3,2 %) padidėjo miško žemės plotas (medynų – 489 ha – 2,3 %), atitinkamai sumažėjo nenaudojamų žemės ūkio naudmenų, kitų ne miško žemės plotų;
- VI miškų urėdijos teritorijos miškingumas padidėjo nuo 24,9 % (2002 m.) iki 25,3 % (2012 m.);
- stabili VI miškų urėdijos medynų (nevertinant uosynų) rūšinė sudėtis su pastebima spygliuočių ploto didėjimo tendencija. Dėl naujų miškų įveisimo, lapuočių kirtaviečių atkūrimo eglėmis ir ugdomųjų kirtimų įtakos 16,1 % (1304 ha) padidėjo eglynų plotas. Kryptingai miškininkaujant, daugiau kaip 49 % padidėjo ąžuolynų, o 29 % sumažėjo drebulynų plotai;
- optimalėja III-IV miškų grupių medynų amžiaus struktūra. Daugiau kaip 13 % padidėjo jaunuolynų plotas, tačiau VI miškų urėdijos medynų amžiaus klasių struktūra ir toliau išlieka neoptimali: per mažai pusamžių, o per daug brandžių, ypač perbrendusių, medynų;
- didėja medynų našumas. Dėl didelio medienos prieaugio, sąlygojamo rūšinės sudėties ir tankumo reguliavimo ugdomųjų kirtimų amžiuje, saikingų sanitarinių kirtimų ir objektyvesnės apskaitos, 1 ha nustatytas 8 m³ didesnis vidutinis stiebų medienos su žieve tūris. Brandžių medynų tūrio didėjimo tempas buvo dar spartesnis. Brandžių medynų tūris 1 ha – vienas svarbesnių miškininkavimo kokybės rodiklių – 2012 m. nustatytas 31 m³ didesnis nei 2002 m. (nuo 261 m³/ha iki 292 m³/ha). Bendras medynų tūris per vykmetį padidėjo 465,6 tūkst. m³;
- kasmet VI miškų urėdijos miškuose priauga 6,52 ± 0,1 m³/ha stiebų (su žieve) medienos. Didžiausių medžių stiebų tūrio prieaugiu pasižymi drebulės (7,79 m³/ha) ir eglės (7,01 m³/ha);
- pagerėjus želdinimo ir želdinių priežiūros darbų kokybei, labai pagerėjo vykmečio želdinių būklė: geri želdiniai sudaro 74,7 %, patenkinami – 25,3 % (2002 m. geri želdiniai sudarė per 41 %, patenkinami – apie 51 %, blogi ir žuvę – 8 %);
- III-IV grupių miškuose yra susikaupęs didelis (953 ha) perbrendusių medynų plotas, daugiausia drebulynų (53 %), beržynų ir juodalksnynų (43 %), kurių tolimesnis laikymas dėl medienos kokybės blogėjimo, medynų tvarumo mažėjimo ir medienos tūrio prieaugio nuostolio yra netikslingas;
- VI miškų urėdijos patikėjimo teise valdomuose miškuose vystoma rekreacinė infrastruktūra – įrengta 17 poilsio vietų, 14 atokvėpio vietų, 2 regyklos, informaciniai stendai. VI miškų urėdija aktyviai dalyvauja aplinkosaugos renginiuose, organizuoja miškasodžio talkas, globoja jaunuosius miško bičiulius;
- VI miškų urėdijos miškai sertifikuoti 2004 m., resertifikuoti 2009 m. Gautas FSC sertifikatas garantuoja, kad VI miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose miškininkaujama prisilaikant nacionalinių teisės aktų ir tarptautinių reikalavimų, išsaugojant ir gausinant miško išteklius visuotinai pripažintais tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principais, suderinus ekonomines, ekologines ir socialines miško funkcijas;

Didelis briedžių ir elnių tankumas praėjusio amžiaus VII-IX dešimtmečiais padarė didelę žalą pušų jaunuolynams, eglynams. Tai rodo mažas III-V amžiaus klasių pušynų plotas, sumažėjęs eglynų stabilumas, sumažėjusios neplynujų kirtimų vykdymo galimybės (dėl pažeisto II eglių ardo). Esama briedžių ir tauriųjų elnių gausa sąlyginiais elniais (pagal preliminarų žvėrių skaičių) 3,6 karto viršija apskaičiuotą teritorijos talpą.

Miško ūkinių priemonių projektas 2013-2022 metams

Ūkinių priemonių projektavimas vykdytas vadovaujantis Lietuvos Respublikos miškų įstatymu, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu, Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymu, Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. D1-362 „Dėl Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodikos nustatymo“, Miško kirtimų taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79 „Dėl Miško kirtimų taisyklių patvirtinimo“, Miško sanitarinės apsaugos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. D1-204 „Dėl Miško sanitarinės apsaugos taisyklių patvirtinimo“ ir kitais teisės aktais.

Projektavimo tikslas yra parengti ir pagrįsti sprendimus dėl ilgalaikių valdos tikslų, kurie turi garantuoti visų miško funkcijų užtikrinimą bei tvarų ir subalansuotą miškų ūkį. Svarbiausi ilgalaikiai tikslai miško valdos mastu yra optimalios miško funkcinės struktūros, miško rūšinės sudėties, miško amžiaus ir erdvinės struktūros palaikymas, visų miško funkcijų užtikrinimas bei tvaraus ir subalansuoto miško ūkio garantavimas. Ūkinė veikla saugomose teritorijose projektuota griežtai laikantis visų šių veiklą reglamentuojančių dokumentų, nedarant neigiamos įtakos saugomiems kompleksams.

Visų rūšių miško kirtimais kasmet projektuojama iškirsti vidutiniškai po 89,9 tūkst. m³ likvidinės medienos. Pagrindiniais kirtimais projektuojama iškirsti 78 %, ugdomaisiais – apie 14 %, sanitariniais – apie 8 % likvidinės medienos. Iš 1 ha mišku apaugusio ploto projektuojama iškirsti 5,5 m³ (4,3 m³ likvidinės) medienos. Medienos tūrio prieaugio naudojimas sudarys apie 85 %. Kasmet miško kirtimais bus apimama 4,5 % viso medynų ploto. Energetinėms reikmėms kasmet gali būti panaudota iki 28,8 tūkst. m³ medienos su žieve.

Vykmėčiui projektuojama metinė kirtimų apimtis

Kirtimų rūšis	Metinė apimtis							
	Plotas, ha	tūris, tūkst. m ³		likvidinės medienos proc. nuo bendro tūrio	iškertama likvidinė mediena iš 1 ha (m ³)	iškertama likvidinė mediena (tūkst. m ³) pagal miškų grupes		
		stiebų	likvidinis			II	III	IV
Pagrindiniai kirtimai	302	85,5	70,1	82	232	0,4	10,2	59,5
Ugdomieji kirtimai, iš viso	640	20,5	12,3	60	19	1,4	1,6	9,3
- jaunuolynų ugdymas	366	5,7	0,6	11	2	0,0	0,1	0,5
- retinimai	142	6,5	4,7	72	33	0,3	0,6	3,8
- einamieji kirtimai	132	8,3	7,0	84	53	1,1	0,9	5,0
Sanitariniai kirtimai	x	8,8	7,0	80	x	1,3	0,9	4,8
Specialieji kirtimai	x	0,8	0,5	63	x	0,3	0,2	
Iš viso	942	115,6	89,9	78	x	3,4	12,9	73,6

Miško naudojimo rodikliai pagal miškų grupes

Rodikliai	Bendri	Miškų grupė		
		II	III	IV
1. Iškertama mediena iš 1 ha mišku apaugusio ploto (m ³): - stiebų su žieve	5,5	1,4	7,0	6,3
- likvidinė	4,3	0,9	5,4	5,0
iš jos pagrindiniais kirtimais (stiebų su žieve mediena)	4,1	0,1	5,2	4,9
2. Tarpinio naudojimo proc. nuo iškertamos stiebų su žieve medienos	26,0	90,6	25,6	22,5
iš jos ugdomaisiais kirtimais	17,7	50,9	16,7	16,0
3. Einamojo prieaugio naudojimas	84,5	27,8	100,9	91,8
4. Miško naudojimo proc. nuo bendro medynų tūrio	2,9	0,8	3,6	3,3

Projektuojama metinė miško želdinimo apimtis pirmajam penkmečiui sudarys 224,4 ha (60 %), želimo – 125,0 ha (33,4 %, mišraus atkūrimo – 24,6 ha (6,6 %)). Antrajam vykmėčio penkmečiui miško atkūrimo apimtis bus patikslinta suprojektavus biržes 2019–2023 metams. Mišrūs spygliuočių-lapuočių ir atvirkščiai lapuočių-spygliuočių želdiniai sudarys apie 73 %, iš jų su ąžuolais – apie 44 %.

Miškai pagal gamtinį degumą suskirstyti į 3 degumo klases: 1 (didelio) – 24 %, 2 (vidutinio) – 27 %, 3 (mažo) – 49 %. VĮ miškų urėdijos tiesiogiai valdomi miškai nepasižymi dideliu gamtiniu degumu, vidutinė degumo klasė – 2,2. Priešgaisrinių priemonių planas parengtas visiems VĮ miškų urėdijos teritorijoje esantiems miškams.

Visa VĮ miškų urėdijos teritorija suskirstyta į medžioklės plotų vienetus. Medžioklės plotuose, vadovaujantis normatyvais, nustatyta leistina žvėrių gausa, suprojektuotos biotechninės priemonės. VĮ miškų urėdijos miškuose rekomenduojama laikyti 35 briedžius, 302 tauriusius elnius, 408 stirnas ir apie 580 šernų.

Vidinės miškotvarkos projektas parengtas vadovaujantis tvaraus ir subalansuoto miško ūkio principais, atsižvelgiant į ekologines, ekonomines, socialines miškų funkcijas bei visuomenės reikmes.

Vidmantas Dičkalnis, VĮ Radviliškio miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto vadovas

VĮ KĖDAINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO SANTRAUKA

Vidinės miškotvarkos projektai – tai miškų ūkio veiklos planai, rengiami visoms valstybinėms valdytojams ir privačioms miškų valdoms arba ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esančiai miško žemei, skiriami konkrečių tvarkymo priemonių sistemai jose nustatyti.

Vidinės miškotvarkos projektas parengtas VĮ Kėdainių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomiems ir naudojamiems miškams. Pagal jį bus tvarkomi, naudojami ir atkuriami miškai iki 2022 m. gruodžio 31 d. Projektavimas atliktas naudojant 2012 m. valstybinės miškų inventorizacijos duomenis.

Miškų inventorizacija atlikta vadovaujantis Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija, patvirtinta Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus 2010 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. 11-10-V „Dėl Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos patvirtinimo“, sklypiniu metodu, naudojant aerofotografavimo medžiagą – 2010 m. spalvotus ortofotografinius žemėlapius ir 2012 m. spalvotas spektrozonines aerofotonuotraukas. Lauko darbų metu nustatyta:

- medynų taksaciniai rodikliai (rūšinė sudėtis, amžius, aukštis, skalsumas, tūris ir kt.);
- augaviečių tipai (dirvožemio sąlygos);
- pomiškio ir trako būklė;
- miškų sanitarinė būklė.

Atliktas vykdytos miško ūkinės veiklos įvertinimas (pagrindinių neplėnų kirtimų, ugdymo kirtimų, miško želdinių) ir suprojektuotos ūkinės priemonės kitam vykmečiui. Taip pat patikslintos saugotinių augalų ir gyvūnų radavietės, gamtos ir kultūros vertybių vietos, aprašyti rekreaciniai įrenginiai.

Svarbiausi VĮ miškų urėdijos ūkio tikslai yra miško išteklių išsaugojimas ir gausinimas vadovaujantis visuotinai pripažintais tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principais, visuomenės informavimas apie VĮ miškų urėdijos miškus, jų būklę ir tvarkymą, miškų naudojimo rekreacinėms reikmėms intensyvinimas, racionalus, tolygus ir nepertraukiamas miško išteklių naudojimas bei miškų produktyvumo didinimas, auginamos medienos kokybės gerinimas, miškų ūkio ekonominio efektyvumo didinimas, miškų ekosistemų tvarumo užtikrinimas, biologinės įvairovės išsaugojimas ir gausinimas bei miškų sanitarinės ir priešgaisrinės apsaugos gerinimas, ūkininkavimo saugomų teritorijų miškuose reglamentavimas pagal šių teritorijų tikslus bei uždavinius, visuomenės bendrųjų su miškais susijusių reikmių tenkinimas regiono ir šalies lygiu.

Siekiant šių tikslų įgyvendinimo, miškotvarkos darbų ir projekto rengimo metu sprendžiami tokie pagrindiniai uždaviniai ir naudojamos tokios priemonės:

- miškų išteklių inventorizavimas miškų miškų urėdijos teritorijoje sklypiniu metodu, kiekybinių bei kokybinių miškų našumo, ūkinės bei gamtinės būklės rodiklių nustatymas;
- saugomų teritorijų ir gamtos bei kultūros vertybių inventorizavimas miškų miškų urėdijos teritorijoje ir priemonių jų apsaugai numatymas;
- miškų ūkio veiklos per praėjusį vykmetį analizė bei įvertinimas;
- miškotvarkos projekto, pagal kurį organizuojamas miškų ūkis ir atliekami visi miškų naudojimo, atkūrimo bei miško žemių tvarkymo darbai artimiausią dešimtmetį, parengimas.

VĮ Kėdainių miškų urėdijos teritorijoje inventorizuotas bendras visų nuosavybės ir valdymo formų miškų plotas yra 44,1 tūkst. ha, iš jo 43,3 tūkst. ha miško žemės. Teritorijos miškingumas – 25,7 %. VĮ Kėdainių miškų urėdijos valdomas plotas yra 21762 ha, iš jo patikėjimo teise valdomų valstybinės reikšmės miškų yra 21716 ha ir 46 ha kitų plotų (keliai su danga, užstatytos teritorijos ir kt.). Miško žemė sudaro 21396 ha. VĮ Kėdainių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomi miškų plotai sudaro 49 % bendro inventorizuoto ploto.

VĮ Kėdainių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomiems ir naudojamiems miškams parengtas vidinės miškotvarkos projektas pagal 2012 m. gruodžio 14 d. VĮ Kėdainių miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto parengimo paslaugų sutartį Nr. 12-209 su VĮ Kėdainių miškų urėdija, o kitų nuosavybės formų miškams pateikti suvestiniai miškų inventorizacijos duomenys. Parengtoje kartografinėje medžiagoje yra informacija apie visų nuosavybės formų miškus.

VALSTYBINĖS REIKŠMĖS MIŠKŲ RODIKLIAI

Visi VĮ Kėdainių miškų urėdijos valdomi valstybinės reikšmės miškai (21716 ha) priskirti aštuonioms girininkijoms: Pašušvio, Dotnuvos, Kėdainių, Lančiūnavos, Ažuoloto, Josvainių, Skaistgirio ir Labūnavos. Girininkijose valstybinės reikšmės plotai svyruoja nuo 2 tūkst. ha (Pašušvio girininkija) iki 3,5 tūkst. ha (Dotnuvos girininkija). Vidutinis girininkijos plotas yra 2,7 tūkst. ha. Miškai suskirstyti į 726 kvartalus, o kvartalai – į 10976 taksacinius sklypus. Vidutinis kvartalo plotas – 29,9 ha, taksacinio sklypo plotas – 2,0 ha.

Miškai pagal ūkininkavimo tikslus ir pagrindinę funkcinę paskirtį priskirti miškų grupėms ir pogrupiams: I grupės (rezervatinių) miškų nėra, II grupės (ekosistemų apsaugos ir rekreaciniai miškai) sudaro 5,6 % (1208 ha), III grupės (apsauginiai miškai) – 8,4 % (1831 ha) ir IV grupės (ūkiniai miškai) – 86,0 % (18671 ha) ploto.

Mišku apaugusi žemė (medynai) sudaro 19721 ha, 18 % medynų yra kultūrinės kilmės (įveisti sodinant). Neapaugusių mišku plotų yra 1146 ha (5,3 % miško žemės ploto), iš jų 936 ha kirtavietės, 165 ha – miško aikštės ir 40 ha – žuvę medynai. Ne miško žemės yra 320 ha (1,5 % bendro ploto), iš jų pelkių – 22 ha, trasų (platesnių nei 10 m) – 37 ha.

Bendras medynų tūris yra 3,54 mln. m³. Vidutinis medynų tūris hektare – 180 m³, brandžių medynų – 260 m³, vidutinis tūrio prieaugis sudaro 6,16 m³. Vidutinis medynų skalsumas yra 0,69, vidutinis visų medynų amžius – 50 metai.

Vyrauja minkštųjų lapuočių medynai – beržynai sudaro 39 %, drebulynai 16 % medynų ploto. Tarp spygliuočių vyrauja eglynai 21 %, pušynai – 2 % medynų ploto, iš kietųjų lapuočių ąžuolynai – 9 % ir uosynai tik – 1 % medynų ploto.

Medynai pagal brandumo grupes III ir IV grupių miškuose pasiskirsto taip: jaunuolynai sudaro 38 %, pusamžiai – 15 %, pribreštantys – 11 % ir brandūs – 36 % ploto.

Vyrauja laikinai užmirkusios (74 %), labai derlingos augavietės. Užmirkusios ir pelkinės augavietės sudaro 14 %, iš jų nusausintos apie 4 % ploto.

VĮ Kėdainių miškų urėdijos teritorijoje yra Krekenavos regioninis parkas ir keturi valstybiniai draustiniai – Laučynės kraštovaizdžio, Šušvės kraštovaizdžio, Aluonos hidrografinis ir Pajieslio geomorfologinis draustinis, be keturių valstybinių draustinių dar yra dvidešimt penki savivaldybės draustiniai. Taip pat VĮ miškų urėdijos teritorijoje yra biologinę įvairovę saugančios „Natura 2000“ teritorijos – trys paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST) ir dvylika vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus (BAST).

Valstybės saugomose teritorijose VĮ Kėdainių miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškai sudaro 8,0 tūkst. ha (37,1 % bendro VĮ miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškų ploto). „Natura 2000“ teritorijose valstybinės reikšmės miškai – 8,2 tūkst. ha.

MIŠKO ŪKINĖS VEIKOS 2003–2012 METAIS ANALIZĖ

Miškotvarkos projekte pateikta 2003 m. miškotvarkos suprojektuotų ūkinių priemonių apimtis 2003–2012 metams, jų įvykdymo analizė ir įvertinimas. Analizuojant ūkinę veiklą panaudoti ir 1985 m. miškotvarkos duomenys. Valstybinių miškų plotas kito. Todėl ilgesnio laikotarpio analizei naudotas sąlyginis dydis, daugiau dėmesio skiriant paskutinio vykmečio (2003–2012 m.) duomenų analizei, ją atliekant 21396 ha miško žemės plote. Išvados suformuluotos atlikus valstybinės reikšmės miškų rodiklių analizę, o atskirais atvejais apimant ir visus miškus (miško apsauga, medžioklės ūkis).

Miško plotų kaita. VĮ Kėdainių miškų urėdijos plotas sumažėjo apie 143 ha. Plotas sumažėjo, nes atlikus kadastrinius matavimus į miško žemę neįtraukti keliai, pievos, kurie neatitinka keliamų miško žemės reikalavimų. Atnaujinus georeferencinį pagrindą buvo pakoreguotos vandens telkinių ribos, patikslintas kelių sluoksnis bei jų važiuojamosios dalies plotis.

Miškų rūšinės sudėties kaita. Kietųjų lapuočių (ąžuolynų) 271 ha ir spygliuočių medynų (eglynų) plotas 229 ha per 2003–2012 m. laikotarpį padidėjo. Didelis uosio medynų ploto sumažėjimas – nuo 9 % iki 1 % visų medynų ploto. VĮ Kėdainių miškų urėdijoje vertintinas teigiamai padidėjęs ąžuolynų,

spygliuočių plotas, bet neigiamai – drebulynai, baltalksnynai tapę vyraujančia medžių rūšimi vietoje buvusių uosynų.

Miško kirtimų analizė. Iš 1 ha mišku apaugusio ploto suprojektuota iškirsti likvidinio tūrio: 2003 m. – 5,4 m³ (2013 m. – 5,8 m³ projektuojama). Per vykmetį valstybinės reikšmės miškuose sukaupta mažiau 46 tūkst. m³ medienos, lyginant su 2003 m. duomenimis. Sukaupta mažiau medienos, kadangi bloga amžiaus klasių struktūra ir vykdytas intensyvus naudojimas, ypač sanitariniai kirtimai. Vienas iš trūkumų vykdant medienos naudojimą yra: ugdomųjų (einamųjų) kirtimų apimtį VĮ miškų urėdija įvykdė 26 proc. (pagal plotą), dėl to ne visiškai įvykdyti šių kirtimų tikslai.

Medynų struktūra. Esama medynų amžiaus struktūra nepalanki tolydiniam medienos naudojimui. III ir IV miškų grupėse jaunuolynai sudaro 38 %, brandūs medynai – 36 % ir pusamžiai su pribrešančiais medynais – tik 26 %. Brandžių medynų plotas sumažėjo 2987 ha, tačiau perbrendusių medynų plotas padidėjo 670 ha. Labiausiai kaupiasi perbrendę minkštųjų lapuočių (drebulynų, beržynų) medynai. Minkštųjų lapuočių vidutinis amžius artėja prie perbrendusių medynų amžiaus, todėl neišvengiamai kaupsis ir didės perbrendusių medynų plotai.

Medynų tūrio kaita. inventorizacijos metu nustatytas medynų tūris beveik nepasikeitė, lyginant su praėjusios inventorizacijos duomenimis. Bendras medynų tūris didesnis tik 3 m³/ha. Brandžių medynų tūris didesnis 5 m³/ha. Dėl kietųjų lapuočių medžių rūšių džiūvimo pablogėjo visų medynų rūšinė sudėtis, vidutiniai rodikliai, našumas ir jų sanitarinė būklė.

Miško atkūrimas. Per vykmetį (2003-2012) plynai iškiršta 3187 ha medynų. Želdinta 35 % kirtaviečių, savaimė atžėlė 36 %, dar neatkurtos kirtavietės užima 29 % ploto. Įveista 1327 ha želdinių. Pagal būklę geri želdiniai užima 59,0 %, patenkinami – 40,7 %, blogi – 0,3 %. Žuvusių želdinių nėra. 2003 m. gerų želdinių buvo 17 %, patenkinamų – 67 %, blogų – 12 % ir žuvę – 4 %. Želdinimo darbų kokybė, palyginus su ankstesniu vykmečiu, labai pagerėjusi. Paliktose atželti kirtavietėse vyrauja atžėlimas beržais 41 %, juodalksniais – 24 %, spygliuočiais – 1 %. Atžėlę jaunuolynai yra mišrūs, ugdymo kirtimais formuojami tikslinių medžių rūšių medynai.

Miško rekreacija. Gerinant poilsavimo sąlygas miškuose, VĮ Kėdainių miškų urėdijos pastangomis įrengti 22 įvairios paskirties rekreacijos objektai (1 poilsiavietė, 6 atokvėpio vietos, 4 pėsčiųjų pažintiniai takai ir kt.). Objektus visuomenė intensyviai naudoja, todėl dalis susidėvėję, jiems reikia priežiūros ir remonto.

Priešgaisrinė apsauga. Didžioji dalis VĮ miškų urėdijos miškų žemo gamtinio degumo (trečios degumo klasės – 75 % miškų), todėl kilti gaisrams nėra didelio pavojaus, nors dedama daug pastangų profilaktinėms ir priešgaisrinės saugos priemonėms, per vykmetį kilo 10 gaisrų (gaisrų apimtas plotas 21 ha).

Miškų sanitarinė būklė. Miškų sanitarinė būklė nėra gera, dėl grybinių ligų toliau vyksta uosių džiūvimas. Inventorizuota 78,3 tūkst. m³ sausuolių ir virtelių (2,2 % nuo viso medynų tūrio). Apskaičiuotas natūralus metinis tūrio atkritimas sudaro 4,6 tūkst. m³. VĮ miškų urėdijos miškuose neišvengta ažuolų ir uosių džiūvimo.

Medžioklėtvarka. Medžioklės ūkio rodikliai vertinami priešaringai, ypač už ilgesnį laikotarpį. Didelis elninių tankumo didėjimas nuo 1970 metų padarė didelę žalą eglynams bei antrajam eglių ardui. Elninių žvėrių gausa 2012 m. taip pat labai viršija leistiną teritorijos talpą. Nustatyti elninių žvėrių pažeisti medynai – 132 ha valstybiniuose miškuose (0,7 % viso medynų ploto), dauguma pažeidimų sudaro ankstesnių metų pažeidimus (dabar taikomos efektyvesnės želdinių apsaugos priemonės). Tačiau didėja bebrų daroma žala miškams – dėl patvenktų upelių ir griovių yra džiūstančių ir žuvusių medynų, iš jų 0,7 ha valstybiniuose miškuose.

Miškų sertifikavimas. VĮ Kėdainių miškų urėdijos miškai sertifikuoti 2004 m., resertifikuoti 2009 metais. Tai garantas, kad ūkininkaujama pagal tarptautinius reikalavimus – išsaugojant ir gausinant miško išteklius visuotinai pripažintais tvaraus (darnaus) miškų ūkio principais, subalansuojant ekonomines, ekologines ir socialines miškų funkcijas.

ŪKINIŲ PRIEMONIŲ PROJEKTAS

Miško kirtimai. Pagrindinių miško kirtimų apimtis apskaičiuota vadovaujantis Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. D1-362 „Dėl Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodikos nustatymo“, o kirtimai išdėstyti teritorijoje vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79 „Dėl Miško kirtimų taisyklių patvirtinimo“. Metinis naudojimas apskaičiuotas 2012 m. miškų inventorizacijos duomenų pagrindu. Pagrindinių kirtimų projektas parengtas pirmam penkmečiui, po to, aktualizavus duomenų bazę, kirtimai bus suprojektuoti kitam penkmečiui. Ugdymo kirtimų būtinumas nustatytas miško sklypams pagal miškininkystės reikalavimus. Sanitarinių kirtimų apimtis apskaičiuota pagal medynuose (pradedant nuo 45 metų amžiaus) natūraliai iškrentančios medyno tūrio dalies procentą ir koreguojant kirtimo normą pagal miškotvarkos metu nustatytą sausulių ir virtuolių kiekį.

Metinis medienos naudojimas sudaro 114,6 tūkst. m³ likvidinės medienos. Pagrindiniam naudojimui tenka 77 %, ugdymo kirtimams – 11 %, sanitariniams kirtimams – 11 %, kitiems kirtimams – 1 % bendro naudojimo.

Pagrindiniai kirtimai II miškų grupės miškuose vykdomi nedidele apimtimi, išimtinai taikant neplynų kirtimų būdus. Neplyni kirtimai III miškų grupės miškuose pagal plotą sudarys 70 %, IV miškų grupės miškuose – 44 %. Plynais kirtimais 2014–2018 m. bus iškiršta 1983 ha, iš jų 91 % ploto ūkiniuose miškuose.

PROJEKTUOJAMA METINĖ KIRTIMŲ APIMTIS

Kirtimų rūšys	Metinė apimtis						
	Plotas, ha	tūris tūkst. m ³		likvidinio tūrio % nuo bendro tūrio	likvidinis tūris tūkst. m ³ pagal miškų grupes		
		bendras	likvidinis		II	III	IV
Pagrindiniai kirtimai	405	107,5	88,1	82	0,2	8,2	79,7
Ugdymo kirtimai	701	16,2	12,5	77	0,8	0,9	10,8
Sanitariniai kirtimai	x	16,3	13,0	80	1,5	1,9	9,6
Kiti kirtimai	x	1,2	1,0	80	0,2	0,3	0,5
Iš viso		140,7	114,6		2,7	11,3	100,6

Iš 1 ha mišku apaugusio ploto kasmet bus iškertama po 7,1 m³ bendro arba 5,8 m³ likvidinio tūrio (iš jo pagrindiniais kirtimais 4,5 m³/ha). Pagal miškų grupes likvidinio tūrio iškertama: II – 2,4 m³/ha, III – 6,9 m³/ha ir IV – 5,9 m³/ha.

Bendras einamasis medynų tūrio prieaugis – 6,16 m³/ha. Per pirmąjį penkmetį II miškų grupės miškuose projektuojama vidutiniškai iškiršti 51 %, III – 145 %, IV miškų grupės miškuose – 117 % bendro prieaugio. Medienos naudojimo procentas – 4 % viso medienos tūrio. Kasmet miško kirtimais bus apimama 5,5 % viso medynų ploto.

Potencialiai naudotinių miško kirtimo atliekų kiekio įvertinimas. Kirtimo atliekos sudarys apie 32 % (37055 m³) suprojektuoto kiršti tūrio. Metiniai energetinės medienos su žieve ištekliškai atskirais kirtimais pagal iškertamą tūrį jaunuolynų ugdymo kirtimais sudarys 11 % (4027 m³), retinimo – einamaisiais kirtimais 9 % (3429 m³) ir pagrindiniais kirtimais – 80 % (29599 m³). Kirtimo atliekų struktūroje šakos sudarys apie 41 %, malkos ir sausuliai – 44 %, smulkūs medeliai – 11 % ir stiebų viršūnės – 4 %. Kadangi kelmų panaudojimas galimas tik ateityje, pagrindinę biomasę sudarys šakos (41 %).

Miško atkūrimas. Miško atkūrimo fondą sudaro 1146 ha inventorizuotų neapaugusių mišku plotų (kirtavietės, aikštės, kitos žemės naudmenos) ir 1983 ha suprojektuotų kiršti plynai 2014–2018 metais iš viso 3129 ha. Želdinti numatoma apie 40 %, paliekama želti – 60 % ploto. Pagal želdinamas medžių rūšis apie 92 % sudarys mišrūs želdiniai. Metinė miško atkūrimo apimtis pirmajam penkmečiui – 462 ha.

Miško selekcija ir sėklininkystė. Medynai įvertinti selekcinio požiriu (I selekcinės grupės medynų yra 4258 ha arba 50 %), pateikta esamų genetinių draustinių, sėklinių medynų charakteristika, apskaičiuotas sodmenų poreikis metams (apie 597 tūkst. vnt.).

Miško apsauga. Suprojektuota sanitarinių kirtimų apimtis (13,0 tūkst. m³ likvidinės medienos per metus). Vadovaujantis Miško sanitarinės apsaugos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. D1-204 „Dėl Miško sanitarinės apsaugos taisyklių patvirtinimo“, rekomenduotos biologinės, cheminės ir kitos sanitarinės miškų apsaugos priemonės.

Priešgaisrinė apsauga. Parengtas priešgaisrinio tvarkymo planas visai miškų teritorijai. Miškai suskirstyti degumo klasėmis: aukšto degumo (12 % miškų), vidutinio degumo (13 %) ir žemo degumo (75 %). Numatytas kasmetinis mineralizuotų juostų atnaujinimas (apie 3 km per metus), parengtas miškų priešgaisrinių priemonių žemėlapis.

Medžioklėtvarka. Medžioklės plotai suskirstyti į medžioklės plotų vienetus. Miškai priskirti elnių veisimo zonai. Apskaičiuotas leistinas žvėrių skaičius – 583 sąlyginiai elniai (345 elniai, 40 briedžių ir 472 stirnos). Leistina šernų banda – 657 vnt. Nustatytas minimalus papildomų pašarų kiekis žiemos sąlygomis, išskirta 40 ha pašarinių laukelių. Numatytos biotechninės ir želdinių apsaugos priemonės.

Miškų sausinimas. Miškų sausinimas ateinančiam vykmečiui pagal techninius projektus nenumatytas. Nenusausintos žemės sudaro apie 13843 ha arba 86 % viso hidromelioracinio fondo. Tačiau sausinti tikslinga tik IV miškų grupėje atskirus užmirkusius bei pelkinius sklypus (apie 524 ha) taikant vietinės melioracijos būdus.

Rekreacija ir poilsio organizavimas miškuose. Visoje VI miškų urėdijos teritorijoje rekreaciniams miškams priskirta 481 ha miškų (1,1 % viso miškų ploto), iš jų 363 ha valstybinės reikšmės miškuose (1,7 %). Rekreaciniams miškams priskirti miško parkai, rekreaciniai miško sklypai, saugomų teritorijų rekreacinių zonų miškai, miestų miškai. VI miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškams parengtas specialus rekreacinio sutvarkymo projektas. Įrengti 22 rekreacijos objektai (poilsiavietės, atokvėpio vietos, pažintiniai takai ir kt.), dalį jų numatyta atnaujinti ar rekonstruoti. Rekomenduojama įrengti 28 naujus rekreacijos objektus. Rekreacinei miškų vertei padidinti projektuoti kraštovaizdžio formavimo kirtimai (28 ha).

Gamtosauginių priemonių planas, kurį sudaro aiškinamasis raštas ir žemėlapiai M 1:50 000, žemėlapiai girininkijoms M 1:20000. Jame aprašytos visos saugomos teritorijos, gamtos ir kultūros paveldo objektai, Raudonosios knygos augalų radavietės, paukščių lizdavietės, kertinės miško buveinės, kitos ekologiškai vertingos teritorijos: natūralios miško pelkės (neapaugusios medynais), mažos miško aikštelės ir laukymės, miško sklypai su pavieniais bioįvairovės medžiais ar senmedžiais. Pateiktas visas kompleksas gamtosauginių miško ūkinių priemonių biologinei įvairovei išsaugoti. Gamtosauginis planas reikalingas sprendžiant sertifikavimo klausimus, informuojant vietinę bendruomenę apie miško vertybes ir ūkinę veiklą.

Baigiamojoje projekto dalyje pateiktas projektinių sprendinių ekonominis, ekologinis ir socialinis vertinimas. Suprojektuotos miškų ūkinės priemonės užtikrins tausojantį, daugiataksių miško naudojimą, palaikantį miško ekosistemų stabilumą, esamų gamtinių bei kultūros vertybių ir biologinės įvairovės išsaugojimą, taip pat ekonominę naudą.

Projekto vadovas Nerijus Pivoriūnas
2013 m. gruodžio 2 d.